MEMÒRIA 2020

FUNDACIÓ CONGRÉS DE CULTURA CATALANA

Cartell de la campanya per a l'ús oficial del català de Joan-Pere Viladecans

ÍNDEX

Pòrtic 3

Premis 5

Jornades Nació XXI 10

Activitats_webinars 12

Pensem 16

Publicacions 20

Comunicació 22

Organigrama 24

Associa-t'hi 25

Contacte 26

PÒRTIC

Agustí Alcoberro Pericay

President de la Fundació Congrés de Cultura Catalana

El primer any de la pandèmia ha estat un repte per a tothom. La pandèmia ha evidenciat als Països Catalans la manca d'estructures que facilitin la creació, i la profunda crisi de les nostres indústries culturals. I el que és pitjor, ha posat en evidència allò que ja sabíem: la manca de sensibilitat política i de projectes de continuïtat, que s'arrossega si més no des de fa una dècada, i que mostra evidents buits i fracassos notables en tots els àmbits, des del món dels museus fins al teatre, o des d'un cinema ferit de mort fins al món del llibre o la música -i en totes les institucions de govern, sense excepció.

Potser avançant-nos a l'esclat del sector ja ho vam evidenciar a la III Jornada Nació XXI, on, sota el títol "La República de la cultura" vam donar veu als seus protagonistes. Els debats van girar al voltant de tres preguntes que continuen més vigents que mai: "Un Estat sense Nació?", "La globalització, oportunitat per a la cultura catalana?" i "Les institucions culturals poden ser independents?".

Per a la Fundació Congrés de Cultura Catalana, l'any 2020 ha estat també el de la consolidació de "Pensem.cat" com a revista de transferència del coneixement, en especial en l'àmbit de les ciències socials, i de debat obert i lliure. La nòmina dels autors que hi han participat, la diversitat de temàtiques i l'enorme difusió de molts dels articles avalen una línia editorial d'èxit. Però 2020 també ha estat un any profitós en l'àmbit de la història.

El XXXV Premi Ferran Soldevila, el cinquè dedicat a obra publicada, ha guardonat per primera vegada una obra de cartografia històrica, l'Atles d'Història dels jueus de Catalunya de Manuel Forcano i Víctor Hurtado (Rafael Dalmau, Editor) en el que és també un reconeixement a un mètode i a una temàtica claus en la nostra història.

Són temps molt difícils per a una entitat independent com la nostra. Permeteu-me que, com a president de la Fundació Congrés de Cultura Catalana, us demani més que mai suport: necessitem socis i subscriptors. Aquesta és l'única garantia perquè puguem tirar endavant.

Agustí Alcoberro Pericay

PREMIS

XXXV
Premi
Ferran Soldevila

Manuel Forcano i Víctor Hurtado guardonats amb el XXXV Premi Ferran Soldevila de biografia, memòries i estudis històrics, convocat per la Fundació Congrés de Cultura Catalana, amb l'obra *Atles d'història dels jueus de Catalunya* (Rafael Dalmau, Editor,2019).

Marta Rovira, Isabel Rodà, Queralt Solé, Antoni Furió, Francesc Marco, Victor Hurtado, Rafael Català, Clàudia Pujol i Teresa Abelló

Manuel Forcano i Víctor Hurtado

Han format part del jurat de la XXXV Edició del Premi Teresa Abelló, Agustí Alcoberro, Antoni Furió, Francesc Marco, Clàudia Pujol, Isabel Rodà, Ivan Serrano i Queralt Solé.

En la reunió de deliberació, que degut a la pandèmia va tenir lloc de manera telemàtica, els membres del jurat van guardonar l'obra "Atles d'història dels jueus de Catalunya" de Manuel Forcano i Víctor Hurtado, publicada per Rafael Dalmau, Editor el 2019.

L'obra cartografia la presència de les comunitats jueves en terres catalanes des de l'antiguitat tardana fins als nostres dies. Hi queden reflectits els diversos aspectes de la vida quotidiana, sobretot d'època medieval; una història difícil, condicionada per prohibicions i reglamentacions de tota mena, per abusos i discriminacions, per la pesta i els avalots, però que també estigué emmarcada per un destacat esplendor cultural, literari, filosòfic i científic. El jurat ha valorat molt especialment l'elaboració d'una cartografia històrica original i inèdita sobre un tema d'interès, que resulta de gran utilitat per a la recerca, la divulgació i la docència.

Visualitza el vídeo d'Agustí Alcoberro fent clic sobre la imatge

La millora de la situació sanitària va permetre lliurar els guardons, dimecres dia 1 de juliol al restaurant 7 Portes de Barcelona, en un petit acte que va consistir en una trobada amb, Víctor Hutado i Manuel Forcano (aquest últim de manera virtual, ja que es trobava confinat al Marroc), amb els membres del jurat i amb l'editor de l'obra, Rafael Català i Dalmau.

Visualitza el vídeo de Víctor Hutado fent clic sobre la imatge

Visualitza el vídeo de Manuel Forcano fent clic sobre la imatge

Visualitza el vídeo de Rafael Català fent clic sobre la imatge

XIII Premi Miquel Casals Colldecarrera

Seguiment del desenvolupament del projecte de recerca d'Esther Farnós guardonat el 2019: "Repensar la filiació: velles categories i nous models familiars" i revisió per part de Montserrat Casals dels articles lliurats per l'autora per a la seva publicació l'any 2021.

Joan Abad i Esther Fanós

JORNADES
NACIÓ XXI

III Jornada NacióXXI

Les Jornades Pensem#NacióXXI volen ser un espai per reflexionar sobre la societat i la política en el marc dels Països Catalans, amb experts, actors socials i polítics. Un cop l'any, convidem ciutadans, acadèmics, representants de la societat civil i de la política a debatre d'una manera distesa, pròxima, participativa. A través del debat, volem promoure la reflexió i l'anàlisi col·lectiva que vam caracteritzar el Congrés de Cultura Catalana, per imaginar un país més just, més democràtic i més cohesionat

La primera edició de les jornades, el 2018, va estar dedicada a parlar sobre Canvi i mobilització política, la segona edició es va desenvolupar sota el títol "Les bases socials de la ruptura" i la d'aquest any 2019 va portar per títol "La república de la cultura".

Joan Manuel Tresserras, Ivan Serrano i Agustí Alcoberro

Jaume Subirana, Francesc Serés i Teresa Fèrriz

Xavier Antich, Carme Clusellas,Oriol Magrinyà i Marta Rovira

Estat i nació són dos conceptes polítics que s'entremesclen. L'un crea l'altre, o bé l'un es crea a partir de l'altre. I d'exemples acaba havent-n'hi per a tots els gustos. Per debatre-ho, el president de la Fundació Congrés de Cultura Catalana, Agustí Alcoberro, i l'exconseller de Cultura i Mitjans de Comunicació, Joan Manuel Tresserras, van encetar el 8 de febrer aquesta III Jornada NacióXXI amb la taula rodona "Un Estat sense Nació?" moderada per Ivan Serrano.

La Jornada va prosseguir amb el diàleg de Jaume Subirana, Francesc Serés i Teresa Fèrriz al voltant de la taula rodona "La globalització, oportunitat per a la cultura catalana?" i per cloure la Jornada Xavier Antich, Oriol Magrinyà, Carme Clusellas i Marta Rovira van debatre sobre el tema "Les institucions culturals poden ser independents?". Amb posterioritat a la Jornada al debat, va seguir amb dos articles a la revista digital Pensem un el del professor de Ciència Política de la UPF Jaume López "Republicanisme vs. nacionalisme?" i un altre el del portaveu de la plataforma Actua Cultura, Joan Sala "Per la dignificació de la cultura".

www.nacioxxi.cat

WEBINARS

Webinar
Fundació Congrés Cultura Catalana
“La Llengua a TV3”

Webinar per debatre sobre l’estat de la llengua a TV3.

Una de les principals raons de ser de TV3 és la de contribuir a un ús social més extens de la llengua catalana. A partir d’aquesta assumpció compartida, van debatre sobre com fer-ho el director de la cadena pública, Vicent Sanchis, Francesc Xavier Vila director del Centre de Recerca en Sociolingüística i Comunicació (CUSC) i l’historiador i promotor de Canal Malaia Arnau Rius.

Webinar Pensem: “Conversa amb Jordi Muñoz”

Presentació virtual i debat amb l’autor del llibre.

El doctor en Ciència Política i integrant del Consell Editorial de Pensem.cat, Jordi Muñoz va publicar el llibre “Principi de realitat. Una proposta per a l’endemà del Procés” (Editorial L’Avenç).

La presentació havia de tenir lloc el 31 de març, però la pandèmia de la CoViD-19 va alterar tots els plans. La Fundació va organitzar el dia 11 de juny una presentació virtual del llibre, seguit d’una conversa amb l’autor, conduïda per Marta Rovira Martínez i Ivan Serrano.

PESEM.CAT

Pensem.

El 2020 ha estat l'any de la pandèmia. Del confinament. D'un daltabaix sense precedents en la història recent. I Pensem.cat hi ha donat resposta immediata: el 14 de març de 2020 es va decretat l'estat d'alarma a tot l'Estat espanyol, i el 17 de març Pensem.cat ja va començar a publicar múltiples anàlisis sobre com el virus estava impactant en els més diversos àmbits: gènere, dret, economia, lingüística, relacions internacionals, sociologia, sanitat, turisme, filosofia...

Passats els compassos inicials de la pandèmia, Pensem.cat va optar per mirar envers el futur i analitzar en clau de tendències els canvis socials provocats, agrupant-ho tot plegat en el dossier 'Canvi 2020-2021'.

Paral·lelament, també va entrevistar tot un seguit d'acadèmiques expertes en diversos àmbits de les Ciències Socials i Humanitats amb la finalitat de donar visibilitat a les dones científiques, agrupant-ho tot plegat en el dossier 'Investigadores'.

www.pensem.cat

gener -desembre 2020

81 articles publicats

Usuaris web: 38.145

Sesions web 52.294

6.300 usuaris amb visites de més de 60 segons de durada.

Els articles més llegits

"Superfluïtat pandèmica" RAMON FOLCH

"Deu apunts sobre l'impacte de gènere del coronavirus" TÀNIA VERGE MESTRE

"La grip de 1918, la pitjor pandèmia del segle XX" ALBERT BALCELLS

"Societat, política i COVID-19: les cultures (científiques) de l'epidemiologia" ALGER SANS I JORDI VALLVERDÚ

"Covid-19: ...i quan va despertar, l'estat-nació encara hi era" CARLES FERREIRA

"La pesta de Milà de 1630. Després de la tragèdia... torna l'alegria?" AGUSTÍ ALCOBERRO

"Coronavirus: crisi, vulnerabilitats i ponderació" ANDER ERRASTI

"De què parlem quan parlem de Vox" CARLES FERREIRA

"Gestió pública, externalitzacions i privatitzacions: pautes per al debat" XAVIER GODÀS

"Cent anys del mariscal Joffre a Barcelona, vistos per l'espanyolisme separador" JOSEP PICH

"Republicanisme vs. nacionalisme?" JAUME LÓPEZ

"Les metàfores de guerra durant la Covid-19: un recurs enverinat" MARIO BISIADA

"Com «El País» va legitimar la violència policial l'1-O" ANTONIO REYES

"Pandèmia en temps de desigualtats" XAVIER GODÀS

"El rol de l'Alguer dins la cultura catalana" MARCEL A. FARINELLI

"Estat d'alarma, seguretat nacional i la irrellevància dels territoris" JOAN LLUÍS PÉREZ FRANCESCH

"La pesta de Barcelona de 1651, en primera persona" MIQUEL PARETS I ALAVER

"El turisme post-Covid: cap a un model més sostenible?" FRANCESC ROMAGOSA

"Polititzar la llar en època de confinament" MARIA RODÓ-ZÁRATE

PUBLICACIONS

“El Congrés de Cultura Catalana. Història i balanç (1975-1977)”

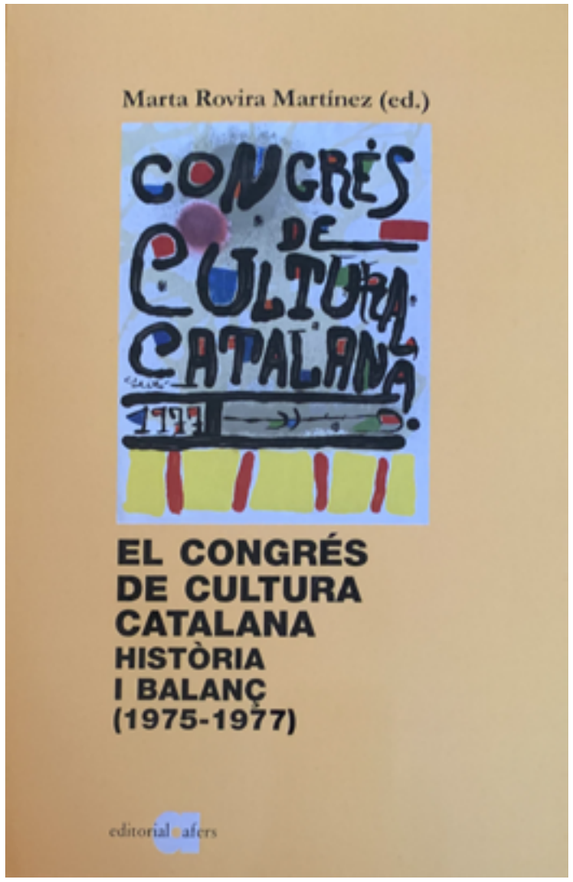

Uns dels actes més rellevants de la commemoració dels quaranta anys del Congrés de Cultura Catalana fou la realització d’un simposi on es van analitzar el Congrés en el context de la Transició sota el títol d’«El Congrés de Cultura Catalana. Història i balanç (1975-1977)». Les ponències conformen en conjunt aquest llibre, publicat per l’Editoral Afers, que vol ser una primera aportació global a l’anàlisi històrica i sociològica del Congrés. És, doncs, un llibre que situa el Congrés en aquest marc d’anàlisi, però no deixa de banda un vessant testimonial que, després de quaranta anys, encara serveix per posar el focus en alguns aspectes com ara la intrahistòria i l’experiència viscuda pels mateixos participants.

Autors: Ferran Archilés, Anna Ballebó, Josep M. Carreras, Jordi Casassas, Agustí Colomines, Lluís Duran, Ramon Folch, Pere Manzanares, Isidor Mari, Gustau Muñoz, Mercè Picornell, Enric Pujol, Martí Serra, Sebastià Serra, Imma Tubella.

Editora: Marta Rovira Martínez

COMUNICACIÓ EN LÍNIA FUNDACIÓ CONGRÉS DE CULTURA CATALANA

Butlletí en línia

606 subscriptors

22 enviaments

Interacció amb els subscriptors:

Percentatge mitjà d'obertura 58% - Obren sovint el missatge 53% - Obren de vegades el missatge 19% - Obren rarament el missatge 28%.

Audiència @fundacióCCC

Desembre 2019: 1.588

Desembre 2020: 1.874

Audiència @fundacióCCC

Desembre 2019: 573

Desembre 2020: 622

ORGANIGRAMA

PATRONAT

President
- Agustí Alcoberro Pericay

Vicepresidenta
- Montserrat Casals Genover

Secretària
- Marina Pujol Pastó

Patrons Vitalicis
- Josep Espar Ticó

Patrons Nats
- Il·lustre Col·legi d'Advocats de Barcelona
- Acció Cultural del País Valencià
- Obra Cultural Balear

Patrons Electius
- Marta Buch i Parés
- Enric Casals Genover
- Ivan Serrano Balaguer
- Joan Albert Casanovas
- Ricard Guerrero
- Xavier Llach
- Francesc Marco-Palau
- Mercè Piqueras Carrasco
- Pere Sala Martí
- Miquel Strubell i Trueta
- Jaume Subirana Ortín
- Montserrat Treserra
- Teresa Fèrriz Roure

COMITÈ EXECUTIU

President
- Agustí Alcoberro Pericay

Vicepresidenta
- Montserrat Casals Genover

Secretària
- Marina Pujol Pastó

Tresorer
- Joan Albert Casanovas Berdaguer

Vocals
- Pere Sala Martí
- Ivan Serrano Balaguer
- Teresa Ferriz Roure

EQUIP TÈCNIC

Directora
- Marta Rovira Martínez

Comunicació i activitats
- Carme Garcia Fabón

Pensem.cat
- Bernat Ferrer Frigola

ASSOCIA-T'HI

4

Raons per associar-te a la Fundació Congrés de Cultura Catalana

Participar en accions de debat en el si de la societat civil sobre el fet nacional.

Contribuir a construir lligams entre les entitats dels Països Catalans.

Contribuir a construir un projecte nacional basat en els valors de la democràcia, el pluralisme i la llibertat.

Donar suport a les activitats promoció de la llengua i l'anàlisi del fet nacional català a través dels premis i beques.

FES-TE SOCI!

CONTACTE

www.fundaciocongres.cat
www.congresdeculturacatalana.cat
www.pensem.cat
www.nacioxxi.cat

info@fundaciocongres.cat

93 410 68 66

@FundacioCCC

FundacioCCC

Rambla de Catalunya, 31, principal 1a · Barcelona